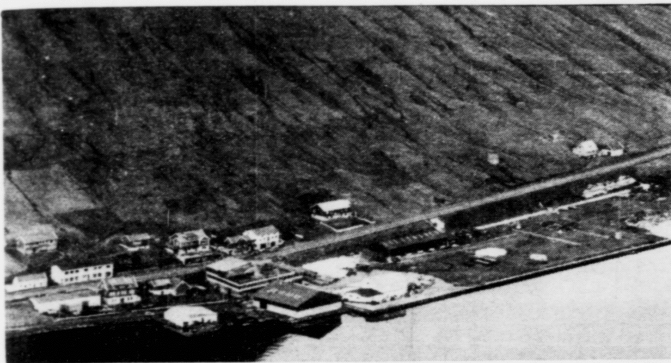

Val '94

at tað nú gongur frameftur aftur. Í fiskiðnaðinum gongur spakuliga fram-eftir. Handilslívið er eitt sindur vaksandi, og uttanlandsskuldin minkar. Tí haldi eg, at kann siga, at vit hava lagt landið á eina brúkliga kós, og tí er rætt, at vit eiga at halda fram á hesi kós.

Gongdin í Norð-streymoy í tráð við landsstýrisins vinnulívspolitikk

Tummas Arabo heldur fyri, at gongdin í Norð-streymoy er fyri so vítt í tráð við vinnulívspolitikk-in hjá landsstýrinum, nevniliga hetta at tá vinnulívsmenn í økinum visa áhuga fyri at fara í gongd, so skal landsstýrið eisini hjálpa teimum ta fyrstu tíðina, heldur enn at landsstýrið sjálvt tekur initiativ.

Landsstýrismaðurin vísir til, at eitt álit er gjørt um framtíðar vinnuøgu-leikar, og her eru nógvar frálík hugskot í, men hann metir, at tað mugu vera fólk, sokallaðir "entrepreneurar", stigtakarar, sum sjálvir fara inn í eitt projekt við liv og sál ella virkar tað ikki. Her má talan vera um ein, sum eisini dugir at finna marknaðir og selja vørna. Annars fer tað ikki at eydnast.

Filosofiin at gjara út eina millión her og einar 200.000 kr. der dugir ikki. Tað hevur ikki eydnast og kemur tað heldur ikki.

Til tey, sum siga, at tað skal vera landsstýrið sum er primus motor og leggur pengar út, kann eg bert siga, at tey fara skeiv. Tey eru als ikki komin burtur frá 80-unum, tá alt ov nógvar bar til. Veruleikin er tann, at tú mást hava ein stigtakara, sum sjálvur hevur hug og evni til at gera nakað.

Broytt alla vinnulívslóggávuna

Hvat heldur Tummas Arabo vera nakað av tí mest umráðandi, sum hetta landsstýrið hevur avrikað hesi árin.

-Vit hava loftað land-inum fyri totalt at fara í knús við m.a. at umleggja alla lóggávuna fyri vinnulívsssektorin, bæði fiskiðnað, fiskivinnu, bankaheimin osfr. Hetta hevur verið ein ómetaliga stór uppgáva. Nakrar av lógnum skulu rættast til, soleiðis at tær vera betri, men samanumtikið má eg siga, at ein skal vera væl nøgdur, og ein skal eisini vera glaður fyri, at vit hava sitið í Tinganesi, tí tað hevur verið ein spurningur um at tora.

Tummas Arabo vísir á, at fólkaflokkurin tordi ikki og tí fór hann úr Tinganesi. -Vit vildu nevniliga ikki leypa frá ábyrgd seinasta summer, tí vit vistu, at pengaheimurin var ikki stabiliseraður. Tað hevði verið ørvittsskapur at kastað frá sær tá. Tað hevur so eisini verið eitt stríð fyri at varðveita heimastýrið í Føroyum. Høvdu vit bara tveitt alt yvir á danir, so høvdu teir gjørt okkum til eitt amt.

Tora vit ikki at taka avgerðir í Tinganesi, so kann skjótt gerast galið her. Tað nyttar ikki at vera bangin. Tú kanst heldur ikki ganga runt og vera vinur við øll. Er tú tað, so nyttar tú einki.

Ræður um at tora

-Nú er tað heldur eingin loyna, at Tummas Arabo er ikki so væl umtóktur av øllum. M.a. hevur formaðurin í Fiskimannafelagnum funnist harðliga at tær.

-Tað er tí, at eg havi torað at tikið harðar avgerðir. Eg havi ikki gingið og sagt ja til øll fólk. Tað er so umráðandi í politikki og ikki minst í vánaligum tíðum, at tú heldur teg til

málið, sum tú vil røkka. Taka vit t.d. fiskastovnar, so er mál mitt og hjá javnaðarflokkinum, at fiskastovnarnir skulu byggjast upp aftur á eitt støði og varðveitast á tí. Har kemur tú heilt givið í konflikt við eina rúgvu av fólk.

-Føllir tú at tað er ein órættvísur dómur, sum eitt nú ávís fakfelagsfólk fella yvir teg, tá sagt verður, at tú als ongan vinnulívspolitikk hevur rikið í Tinganesi hesi árin?

-Ja tað geri eg. Vinnulívspolitikkur í Tinganesi eru lógir. Tað grundarlag vit leggja - tað er vinnulívspolitikkurin úr Tinganesi. Tað er ikki at sita her og gráta milliónir út til ein og hvønn, sum hevur hug til at royna okkurt.

Tað var nettup hetta, sum eyðkendi 80-uni. Hvussu nógvar milliónir hava vit m.a. sent vestur í Írmingarhavið við skipum, og sum hava víst, at tað ber til at fiska har. Men hvussu nógvar er farið í vinnu! Eitt skip.

-Tað, sum vit mugu koma burtur frá, er hetta amatørkenda, at vit skulu prøva við nökrum pengum. Vit sá m.a. projektid í Senegal, sum gjørdist eitt vinstrahondsarbeiði hjá onkrum føroyingi.

Ístaðin fyri at ein veruligur stigtakari fer í gongd, sum sigur, at hetta skal ganga, hetta er nakað, sum vit skulu fáa pengar burtur úr.

-Men tað eru tey, sum siga, at her hendir einki, tí landsstýrismaðurin er líkasælur.

-Tað er skeiv adressa. Eg eri ikki vinnulívsmáður, men eg skal skapa monnum møguleika til at gera flógur.

Tummas Arabo sigur, at álitid um framtíðar vinnu er eitt fint upplegg, men tað er eitt idekatalog, um hvat kann gerast. Har stendur einki um, hvussu tað skal gerast. Og vit mugu minnst til, at talan

Tummas Arabo er sera fegin um vinnulívsvirksemið í eitt nú Kollafirði og í Vestmanna.

má vera um lönsemi, um nakað skal í gongd.

Landsstýrismaðurin vísir annars á eina verkætlan, sum landsstýrið

hevur stuðlað og sum snýr seg um at fáa nakað burtur úr fiskinum í Írmingarhavinum. Hetta er ein sera spennandi ætlan, sum

Tummas Arabo vónar fer at eydnast. Her er talan um eitt totalprojekt.

Jan

Tummas Arabo, landsstýrismaður ávarar:

Borgarlig samgonga ringast fyri Føroyar

Tað ringasta, sum kann henda fyri Føroya og Føroya fólk, er um vit fáa ein reint borgarliga samgongu við sambandi og fólkaflokki. Tað verður ein svørt samgonga, og hon fer at vera sera vánalig fyri vanliga fólk. Teir fara at skerja figgjarlóiðna og senda eini 700 fólk til hús. Teir fara at minka um lønartrygdina hjá fiskimonnum. osfr. sigur Tummas Arabo, landsstýrismaður.

Hann sigur eisini, at tað er lygn, at sambandið er betri ført fyri at fáa góðar avtalur við danir enn verandi samgonga. Hetta er bíligasta atkvøðufiskari hann nakrantíð hevur upplivað. Tí sambandið fær onga betri avtalu.

Fakfelaglini og tær borgarligu

-Nú hevur tú altíð havi sera gott samband við fakfelaglini og fakfelagsfólk og altíð vart teirra sjónarmið. Hvussu kennir tú tað, at tey nú stilla upp egnan flokk?

-Hetta er nakað, sum eri sera vónsvikin av. Óli Jacobsen ger hetta fyri at skaða javnaðarflokkin og kanska meg persónliga, tí hann ikki sleppur at manerera sum hann vil í landskassanum - við okkara vælsignili.

-Tað havi vit sagt nei til, og tað, sum tí hendir í dag, er sera sera skaðiligt fyri verkamannafjöldina.

Um sambandið og fólkaflokkurin koma í Tinganes orsakað av Verkamannaflokkinum, so mugu verkafólk verða greið yvir, at tey missa bæði minstuløn og aðrar ágóðar, sum vit aluð hava vart.

-Vit hava verið noyðdir til at bakka í teirra viðurskiftum, tað viðgangi eg, men vit hava bakkað minst møguligt. Eg hava altíð verið fyri at gera nakað fyri okkara fiskimenn. Fáa fakfelagsleiðarar nú sambandið og fólkaflokkinn út í Tinganes, so eru teir sera ringir fyri sínar limir.

Ringasta sum kann henda fyri verkafólk er borgarlig samgonga

-Teir siga bara, at javnaðarfólk eru minst líka ring ella verri enn fólkaflokkurin móti teimum!

-Tað er nakað tvælt. Tað liggur eitt uppskot í Tinganesi, sum sigur, at at minstuløn skal niður á 15.000, og tað kann vera, at hon endar niðri á 12.000 koma teir borgarligu til ræðið.

-Hvat er tað ringasta, sum kann henda eftir valið?

-At vit fáa eina sam-Framhald á síðu 24